

РЕШЕНИЕ

№ 58

гр. Пловдив, 03.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Катя Ст. Пенчева
Тодор Илк. Хаджиев

при участието на секретаря Мила Д. Тошева
в присъствието на прокурора Добринка Люб. Калчева
като разглежда докладваното от Тодор Илк. Хаджиев Въззивно гражданско дело № 20245000500055 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 456/ 20.12.2023 г. по гр. д. № 109/ 2023 на ОС - Пазарджик П. е осъдена да заплати на М. К. К. сумата от 9000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, както и сумата от 600 лв. – обезщетение за имуществени вреди – платено адвокатско възнаграждение, настъпили в резултат на образувано ДП № 1409/ 13.12.2019 г. на Р. - П., пр. Пр. № 4558/ 2019 г. на Р. - П. за извършено престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2 – ро, вр. чл. 342, ал. 1 НК вр. чл. 20, ал. 2 ЗДП, което е било прекратено, ведно със законната лихва от 26.01.2022 г., като искът за неимуществени вреди за разликата до 60 000 лв., както и искът за имуществени вреди за разликата до 1500 лв. са отхвърлени.

Недоволна от така постановеното решение е останала П., която го обжалва с оплаквания за незаконосъобразност и необоснованост, като поддържа, че ищецът не е търпял неимуществени вреди от незаконно обвинение, и при условията на евентуалност, че присъденото обезщетение е

завишено. Иска да бъде отменено обжалваното решение в осъдителната част, вместо което се постанови ново, с което да се отхвърли предявения иск за неимуществени вреди или евентуално да се намали присъденото обезщетение, а искът за имуществени вреди се отхвърли изцяло.

Недоволен от постановеното решение в отхвърлителната част по отношение на иска за неимуществени вреди е останал и ищецът М. К. К., който чрез пълномощника си го обжалва с оплакване на незаконосъобразност. Счита, че окръжният съд не е отчел всички обстоятелства от значение за размера на обезщетението за неимуществени вреди, поради което иска да се отмени в тази част и предявеният иск да се уважи в пълен размер.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивните жалби са подадени в законния двуседмичен срок по чл. 259 ГПК от надлежна страна и против акт, подлежащ на инстанционен съдебен контрол, поради което са допустими.

Производството по гр. д. № 109/ 2023 г. на ОС - Пазарджик е образувано по предявени от М. К. К. против П. искове по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ за неимуществени и имуществени вреди вследствие на незаконно повдигнато обвинение по ДП № 1409/ 13.12.2019 г. на Р. - П. , което е било прекратено, а именно: иск за неимуществени вреди в размер на 60 000 лв., както и иск за имуществени вреди – платено адвокатско възнаграждение - за сумата от 1500 лв.

От доказателствата по делото се установява, че с Постановление от 28.05.2020 г. по ДП № 1409/2019 г. на Р. - П. ищецът М. К. К. е привлечен като обвиняем за извършено престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2 – ро, вр. чл. 342, ал. 1 НК вр. чл. 20, ал. 2 ЗДП, като му е определена мярка за неотклонение „подписка“.

На 29.07.2020 г. в РС – Пазарджик е внесено постановление на Р. - П. с предложение обвиняемият М. К. К. да бъде освободен от наказателна отговорност на основание чл. 78а НК с налагане на административно наказание глоба. По това постановление е образувано АНД № 1077/2020 г. на РС – Пазарджик, по което ищецът след проведени 4 открити съдебно заседания с Решение № 260075 от 22.06.2021 г. е признат за невиновен по

повдигнато му обвинение по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2-ро вр. чл. 342, ал. 1 от НК вр. чл. 20, ал. 2 от ЗДвП.

Решението е протестирано от Р. - П., като с Решение № 82/ 14.10.2021 г. по ВНОХД № 558/2021 г. ОС – Пазарджик е отменил първоинстанционното решение и е върнал делото за разглеждане от друг състав на районния съд.

По новообразуваното АНД № 1557/2021 г. с протоколно определение от 17.01.2022 г. РС - Пазарджик е прекратил съдебното производство поради наличие на нови фактически положения и е върнал делото на прокурор от Р. - П..

С Постановление от 26.01.2022 г. прокурор при Р. - П. е прекратил наказателното производство на основание чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, като е прието, че се касае за случайно деяние по смисъла на чл. 15 от НК, което е връчено на ищеца на ищеца на 08.04.2022 г.

Изложеното обосновава извод за наличие на предпоставките на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ за ангажиране отговорността на прокуратурата за претърпените от ищеца М. К. К. вреди от неоснователно воденото срещу него наказателно производство.

По претенцията за неимуществени вреди:

Според ППВС № 4/1968 г. т. 8 понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а то се свързва с редица конкретни съществуващи обстоятелства, които следва да се вземат предвид при определяне размера на обезщетението. При преценка на размера на обезщетението за неимуществени вреди от незаконно обвинение следва да се отчетат и обсъдят според тяхната тежест и значение всички обстоятелства, които са се отразили негативно върху психиката и начина на живот на ищеца, а именно: тежестта на обвинението, продължителността на наказателното преследване, вида на взетата мярка за неотклонение, негативните последици, претърпени от ищеца в личния и социалния му живот; рефлектирало ли е обвинението върху професионалната реализация на пострадалия, на общественото доверие и социалните му контакти, икономическите условия в страната и жизнения стандарт на населението за съответния период. Наред с това следва да се има предвид, че всяко наказателно преследване по принцип провокира редица негативни емоции и чувства у разследваното лице - несигурност, безпомощност, обреченост, стрес, страх от налагане на наказание,

невъзможност да планира личния си живот, унижение, накърнено достойнство и добро име, които то не следва да доказва, тъй като настъпването им се счита за сигурно. Само в случай, че ищецът твърди, че е претърпял страдания, неудобства или други неблагоприятни промени извън обичайните (чувствително влошаване на здравословното или психично здраве, промяна в семейното му, служебно или социално положение и др.), следва да ги докаже на общо основание.

По настоящето дело от събраните по делото доказателства от разпита на св. Д. Л. и К. И. се установява, че ищецът бил притеснен, че може да влезе в затвора, въпреки че не бил извършил нищо нередно. След привличането му като обвиняем започвал да се оплаква, че го боли глава, започнал да вдига кръвно, нарушил се сънят му, изолирал се от своите приятели. През 2022 г. направил масивен инфаркт, което наложило да му поставят три стенда. При престоя му в болницата бил диагностициран и като диабетик.

От заключението по назначената пред окръжния съд съдебномедицинска експертиза се установява, че ищецът страда от исхемична болест на сърцето в резултат на стенозираща коронаросклероза, състояние след остър миокарден инфаркт (претърпян на 15.03.2022 г.), неинсулинозависим захарен диабет, както и артериална хипертония ст. 1 – 2 по НИХА. Първата регистрация при ищеца за диабет и хипертония е от 20.03.2022 г., което се обяснява с дългогодишното подмолно протичане на тези заболявания, преминаващо през предклинични стадии с тенденция за постепенно влошаване. От медицинските данни – епикриза от УМБАЛ П. - П. се установява, че ищецът е диагностициран със захарен диабет през 2019 г. след преживяна стресова ситуация. Според вещото лице причина за посочените заболявания са рискови фактори като наследствена предразположеност, пол, възраст, начин на живот и т. н. Диабетът е наследствено заболяване, като за неговата проява значение има начинът на храненето, теглото и други. Вещото лице сочи, че психическите пренапрежения, психичните травми, които е преживял ищецът по време на воденото срещу него наказателно производство, са оказали негативно влияние и върху соматичното му здраве и са възможна причина за утежняване на състоянието му, но посочените заболявания не е възможно да се дължат само на психичните проблеми, които са го съпровождали по време на наказателното преследване, тъй като същите имат многофакторна генеза и

предклинични стадии в развитието си. Хроничната психотравма или т. нар. тревожност е състояние, което може да влоши наличието на заболявания, които ищецът е имал към момента по различни механизми. Стресът също е многофакторен и не може да се приеме, че същият е в резултат само от воденото разследване или повдигнато обвинение, тъй като може да бъде резултат и на други фактори.

С оглед така установените факти по делото при преценка интензитета на претърпените от ищеца негативни емоции от повдигнатото му незаконно обвинение, следва да се отчете продължителността на наказателното преследване на ищеца от 28.05.2020 г. до прекратяването му на 26.01.2022 г. с постановление на Р. - П., както е прието от окръжния съд, което е в рамките на разумния срок по чл. 6, § 1 ЕКЗПЧОС. През посочения период ищецът е бил с мярка за неотклонение „подписка“ и не са му налагани други ограничителни процесуални мерки. Независимо от повдигнатото му обвинение на ищеца не е било отнето свидетелството за правоуправление и не е бил лишен от възможността да упражнява професията си на водач на автобус. За повдигнатото му обвинение по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2-ро вр. чл. 342, ал. 1 от НК предвиденото наказание е лишаване от свобода до 3 години или пробация, като обвинението е внесено в съда с предложение за освобождаване от наказателна отговорност при условията на чл. 78 а НК с налагане на административно наказание, което изключва опасността да бъде осъден на лишаване от свобода, още повече и ефективно. С постановеното на 22.06.2021 г. решение на РС – Пазарджик е била споделена тезата на ищеца, като същият е признат за невиновен по повдигнатото му обвинение.

От друга страна като фактор, обуславящ по – висок интензитет на преживените страдания, следва да се отбележи, че ищецът е неосъждан, с неопетнена професионална етика, като признаването му за виновен по предявеното обвинение ще има за последица отнемането на свидетелството му за правоуправление за определен срок, което ще го лиши от възможността да полага труд. Установи се също така, че ищецът е приел тежко повдигнатото му незаконно обвинение, изпитвал чувство на страх, притеснение, срам, вследствие на което се изолирал от своите познати, които, обаче, са в рамките на обичайните страдания за подобни случаи.

По делото не се установи ищецът да е претърпял вреди извън типичните

за подобни случаи, което да обоснове определяне на по – висок размер на обезщетение за неимуществени вреди. Заключение по приетата съдебномедицинска експертиза опровергава твърденията на ищеца, че заболяванията, с които е диагностициран - исхемична болест на сърцето, неинсулинозависим захарен диабет и артериална хипертония ст. 1 – 2 по НИХА, - се дължат на преживения стрес от воденото срещу него разследване. Вещото лице е категорично, че причина за посочените заболявания са рискови фактори като наследствена предразположеност, пол, възраст, начин на живот и т. н., а по отношение на диабета сочи е наследствено заболяване, като за неговата проява значение има начинът на храненето, теглото и други фактори. Въпреки от изложеното следва да се отчете становището му, че психическите пренапрежения, психичните травми, които е преживял ищецът по време на воденото срещу него наказателно производство, са оказали негативно влияние върху соматичното му здраве и са възможна причина за утежняване на състоянието му.

Посочените обстоятелства, преценени в съвкупност и според своето значение, обуславят по – нисък интензитет на претърпените от ищеца неимуществени вреди и съответно по - нисък размер на дължимото обезщетение. С оглед продължителността на наказателното преследване от 1 година и 7 месеца, което не надвишава изискването за разумност по чл. 6, § 1 от ЕКЗПЧОС, характера на обвинението, което е за престъпление, наказуемо с наказание лишаване от свобода за срок от 3 години или пробация, внесеното предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание и постановеното оправдателно решение от първата инстанция, се налага извод, че претърпените от ищеца негативни емоции и преживявания от незаконното обвинение не се отличава с особено висок интензитет и са в рамките на обичайните вреди, което всяко лице търпи в подобни случаи. Разбира се при преценка интензитета на преживените от ищеца страдания следва да се отчете и становището на вещото лице, че състоянието на тревожност и стрес са оказали негативно влияние върху здравословното му състояние с оглед характера на заболяванията, от които страда, но посоченото обстоятелство не променя горния извод. Съпоставката на двете групи фактори налага определеното от окръжния съд обезщетение да се намали на 6000 лв., в който размер в най – пълна степен съответства на интензитета на преживените от ищеца неимуществени вреди. В случая не се

установи ищецът да е претърпял страдания над обичайните за такъв случай, чувствително влошаване на здравословното или психично здраве вследствие незаконното обвинение, промяна в семейното му, служебно или социално положение, невъзможност за трудова реализация. Изложеното налага обжалваното решение да се отмени в частта, в която предявеният иск за неимуществени вреди е уважен над сумата от 6000 лв., вместо което се постанови ново, с което се отхвърли за разликата до 9000 лв. В останалата част, в която искът е отхвърлен до пълния предявен размер от 60 000 лв., решението следва да се потвърди.

По отношение на претенцията за имуществени вреди във въззивната жалба на П. на Р. не се излагат конкретни доводи за незаконосъобразност на решението в тази част, като при служебната проверка настоящата инстанция не констатира нарушение на императивна правна норма, с оглед на което следва да се потвърди.

По разноските:

С оглед така постановения резултат - частично отхвърляне на претенцията за неимуществени вреди – на ищеца следва да се присъдят разноски за въззивната инстанция съобразно уважената част на иска, а именно 473 лв. – $(6000/60\ 000) \times 4730$.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 456/ 20.12.2023 г. по гр. д. № 109/ 2023 на ОС - Пазарджик в частта, в която П. е осъдена да заплати на М. К. К. сумата над 6000 лв. до 9000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, настъпили в резултат на образувано ДП № 1409/ 13.12.2019 г. на Р. - П., пр. пр. № 4558/ 2019 г. на Р. - П. за извършено престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2 – ро, вр. чл. 342, ал. 1 НК вр. чл. 20, ал. 2 ЗДП, което е било прекратено, вместо което **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. К. К. против П. иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ над сумата от 6000 лв. до 9000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от незаконно повдигнатото му обвинение за престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2 –

ро, вр. чл. 342, ал. 1 НК вр. чл. 20, ал. 2 ЗДП по ДП № 1409/ 13.12.2019 г. на Р.
- П..

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА П. да заплати на М. К. К. разноси по делото в размер на 473лв.

Решението може да бъде обжалвано пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____